

podružnicami se vidijo v bližnji daljavi. Res, lepi spominki pobožnega duha naših sprednikov! Kaki čuti pa tudi prešinjajo dušo, ko v predpraznicah, posebno pa v juternem svitu in večernem mraku, donijo od vseh teh stolpov angeljsko-češenja glasi, ki udarjajo ko ubrana harmonija rajsko milo na človeško uho. Da! ako kje, — tu se duša dviguje višje in višje!

Gotovo pa v bogastvu tolike lepote nihče mislil ne bo, da en sam pogled tu zamore nasititi dušo človeško, — v ti okolici bi se moglo bivati saj en teden, hoditi po raznih verhovih, in pregledovati jo, zakaj vsak homec kaže drug in nov pogled. Posebno naši šolski mladini priporočujem prav živo, naj ob šolskih praznikih to okolico obiskuje in se uči tu v pravi šoli narave spoznavati in ljubiti prelepo domovino svojo. Kterega pa je še Stvarnik obogatil z risarskim umom, ta bo že posebno našel tu predmetov in snutkov za izobraženje svoje umetnosti več kot obilno, in le želeti bi bilo, da bi se še v veliko obširniših podobah, kakor dozdej, predstavljali lepi kraji Krajne in se pošiljali po svetu, — saj mikavne podobe ulečejo, v tem ko besede le vabijo ptujce v deželo. Koliko se piše n. pr. od Išeljna — in vendar ne terdimo morebiti preveč, ako rečemo, da ga naš Bled z jezerom in okolico svojo prekosí. — Kaj pa tudi človek, v kateri koli si bodi okolišini življenja, pri bleškem jezeru ne najde? Ako si zdrav in iščeš veselja, tu ga najdeš; dobre gostivnice ti strežejo, vesele družbe se shajajo k petju, lični čolnici se zibljejo po srebro-bistrih valovih jezera, vabivši te na to in uno obrežje, kjer povsod kaj novega vidiš; — ako ljubiš naravsko lepoto, ne najdeš je kmali kje toliko, ko tu, naj se ti dopadajo zelene livade, rodovitno polje, sadunosno drevje, obraščeni grički ali puste goličave: vse tu vidiš; — ako te navdaja pobožen duh, lepe cerkve te vabijo k pogostni molitvi; — ako si betežen, zdrava kopel ti ponuja zopet ljubo zdravje; — ako vidiš rad stare ali nove stavbe, ozri se gori na sivi stari grad, ali na nove poslopja krog jezera; — ako si prijatelj planinskih ali domá gojenih raznih cvetlic, tu se ti v mnogoverstnih barvah nasproti smehljajo, z eno besedo: resnico je pel gosp. K. Huber:

„Vene iz raja
Te obdaja,
Vse se veseli.“ —

In škerbina Babjega zoba, kako te ona ne uleče naprej skoz ozko in tesno ožino — pravo naravsko terdnjavo — v Bohinj? Koliko vidiš tudi tam? Ajdovski gradec, o katerem popeva slavnega Prešerna: „Kerst pri Savici“ žalostni konec Čertomira, in kjer je še dandanašnji z rušnjo zarašeno obzidje temelja terdnjave poznati; Bistrice z imenitnimi fužinami, — slovečo rastlin bogato Černo perst, bohinsko jezero, izvir in slap Savice in mnogo družega. Vse je vredno še vse bolj natanko popisano in tudi narisano biti, ter podati se ne le ptujcom, temuč tudi domačim sinovom in hčeram, da bi bolj poznali krasno majko svojo: Krajno!

(Dalje sledí.)

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Siska 21. febr. (W. G.) Žitna kupčija se je pri nas skor popolnoma ustavila. Tu in tam se sicer kaj prodá, pa ne toliko, da bi kaj izdalo. Čeravno so naši tergovci pripravljani s ceno nazaj iti, si vendar nobeden ne upa kupiti, ker kakor na Dunaji tako tudi v Terstu cena vsaki teden nekoliko pada: to pa jemlje kupcu kurajžo, da bi veliko nakupil. Ako bo to le še ene tedne tako terpelo (in pred ko ne, bo) bomo doživeli tako nizko ceno, da že veliko let take ni bilo. Prodalo se je pretekli čas 3500 vagánov pančovske pšenice po 5 fl., in 2500 vag. koruze po 2 fl. 30 kr., ali, kakor tergovci zagotavljajo, po 2 fl. 50 kr. za 3mesečne dunajske menice (Wechsel), za ktere se poprej še tukaj vedilo ni.

Iz Karlovca 20. febr. (W. G.) Tukaj se je prodalo 3000 vag. pšenice pančovske po 5 fl. 10 kr., bozniške in

horvaške po 4 fl. 54 kr. do 5 fl. zakladovcom cesarskim; cena pada; za soršico še po 3 fl. 30 — do 20 kr. ni kupca, kuruza srednje sorte je po 2 fl. 20, slabeje sorte po 2 fl. 12 kr., prosó po 34 grošev, ječmen po 2 fl. 20 do 12 kr.

Iz Pešta 21. febr. (O. L.) Vselej, kadar se pomlad bliža, kupčija z ogeršičnim oljem bolj pojemlje, tedaj se tudi cena niža. Sirova roba je bila ta teden po 30 fl., rafinirana po 34 fl.; konopno olje po 27 fl. 30 kr., lanéno ogersko po 31 fl., pa za nobeno ni bilo kupca.

Iz Trebovelj na Štaj. — Lansko leto smo začeli našo staro temno in tesno cerkev predelavati. Dan sv. Filipa je prišlo 15 Lahov; precej drugi dan so začeli podirati in so dodelali do sv. Martina. Dela je bilo sila veliko; ničesa nisem v akord dal, ker sem brez navadnega konkurenčnega pota se sam vsega podstopil in vse sam poskerbel. Bogu hvala! to hujše smo prebili; v dveh letih upamo za silo dodelati in dolgove poplačati; farmani so dobri in darovoljni; v šestih letih, kar sem za fajmoštratú, so za cerkvene reči že blizo 10.000 fl. uložili, Bog jim poverni! Pri lanskem zidanji sem mnogo poštenih in hvale vrednih umetnikov in delavcov spoznal, pa tudi brezvestne in zarobljene pa še bahačaste in lažnjive mojstre-skaze naletel, da se ponudim rad postreči vsim gospodom, ki se zavolj cerkvenih popravil z menoj posvetovati in škode varovati želijo. J. Hašnik.

Iz Celovca 25. febr. Danes je tukaj umerl učeni nemški pisatelj gosp. Vincenci Rizzi, ki je bil izverstnejim avstrijskim pisateljem prištevan.

Iz Ljubljane. V četrtek je bil zbor mestnega odbora. Važniši sklepi so bili sledeči. Ker se kaže, da letošnji mestni dohodki bi ne utegnili biti zadostni, da bi se z njimi poplačali stroški, je zbor sklenil, naj za dvarne zadeve postavljeni odbor še enkrat prav natanko pretrese prevdarek letošnje mestne rajtenge, da se bo vidilo: ali bi se ne dalo še kaj prihraniti v stroških, da bi se shajalo potem z navadnimi dohodki, — ali pa bo treba misliti po drugi poti primanjškavo dopolniti. — Ker se magistratni vradniki enačijo z cesarskimi, je zbor tudi njim dovolil za pol leta poboljšek zavolj dragine in sicer 15 gold. od 100 tistim, ki imajo letno plačo do 400 fl., 10 odstotkov pa tistim, ki imajo 5, 6, 7 in 8 sto na leto. — Z dolgo zaželjeno premembo ljubljanskih sejmov bo sedaj vendar morebiti kmalo kaj; mestni odbor je namreč danes zadovoljnost izgovoril s tem, da vprihodnjič naj vsaki peterih ljublj. sejmov terpi cel teden, to je, vselej se v pondeljk začne in v saboto jenja; po tem takem bi se prvi sejm leta začel tretji pondeljk po sv. 3 kraljih; drugi prvi pondeljk mesca majnika, tretji prvi pondeljk po sv. Petru in Paulu, četerti drugi pondeljk po malem Šmarnu, peti pa prvi pondeljk po sv. Leopoldu. Preden se pa morejo sejmi po ti novi preuredbi začeti, morajo še pred poterjeni biti od višje vlade. — Konec preteklega leta je ljubljanska hranilnica (Sparkasse) gospodarila s premoženjem 1 milijona 584.109 gold. 19 kr.; založni dnar se je od 145.847 fl. 15 kr. pomnožil v letu 1854 na 156.801 gold. in 11 kr. Lansko leto je 3176 ljudi 237.159 gold. 15 kr. v hranilnico položilo. Iz zastavnice se je lani na 34.313 zastavljenih stvari 129.011 gold. posodilo; predlanskim se je pa le 27.651 reči zastavilo, in tedaj le 111.755 gold. 30 kr. na pósito vzelo. Da se je lani na zastave veliko več dnarja na pósito vzelo memo predlanskim, izvira odtod, ker je ljudem zlo dnarja primanjkovalo in je dragina velika bila. — Zeleznice iz Ljubljane v Terst se bojo letos posebno krepko lotili; že vrejo od vsih krajev delavci skupaj, ker včeraj je bila komisija iz Dunaja pričakovana, ktera hoče sama število delavcev viditi. — V četrtek dopoldne je prvi razred začetne mestne šole, ki se je letošnje leto vpervič ustanovila in svojo učilnico začasno v mestni

hiši ima, imel očitno polletno preskušnjo, ktero so s svojo nazočnostjo počastili c. k. svetovavec ljudske šole gosp. dr. Močnik in pa kanonik in nadzornik krajskih ljudskih šol gosp. J. Zavašnik z nekaterimi drugimi gospodi. Gospod nadzornik so očitno pohvalili napredovanje te šole, ktera šteje 72 učencov, katerim sta marljiva učenika bila gosp. Zorin in pa gosp. Toman, katehet. — Tista dva celó mlada medveščika, ki sta najdena bila pri medvedki, ktero je nedavnej en kmet iz Koritnic v šneperskem gojzdu pobil in gojzdnar drugi dan do dobrega ustrelil, že množita naš muzeum; ročni gosp. kustos je te zverinici lepo na ogled postavil vsako drugač.

Novičar iz raznih krajev.

Sedaj je oklicana nova postava, ki so jo presv. cesar 13. dan t. m. poterdili, po kateri se zamore rekrut vojašine odkupiti, da se namesto njega namestnik vzame. Dovoljeno je to ob časih mirú vsim tistim, ki niso vsled posebnih predpisov izvzeti od te dovolitve, dokler kakošna druga postava ne pride, proti odrajtbi gotove takse. Le brat brata zamore namestovati brez takse. Vsako leto posebej se bo taksa določila. V 14 dneh po prejeti dovolitvi se mora taksa odrajtati kaki davkovski kasi; kdor zamudí ta čas, zgubi pravico na to vižo vojaščine oprosteno biti. Vojakom, ki že služijo, se zamore izpušenje iz vojaščine dovoliti, ako za to prosijo in naj manj že 2 leti služijo. Pred vsimi družimi so korprolji in feldvebeljni naj pripravniši za namestnike, in le če teh ni, tudi drugi prostaki. Vsak namestnik dobí 30 gold. na roko in vleče činže od taksnega zneska, ki ostane njegova lastnina in se mu izplača, če je po prestali službi invalid postal ali pa v oficirja povišan bil. V vsih deželah našega cesarstva veljá letos namestnik 1500 fl. — 26. dan t. m. so se podali cesar v Prago k slovesnemu praznovanju obletnice 25 letnega zaročenja cesarja Ferdinanda s cesarico Marijo Ano. — Maršal Raddecki je daroval unidan 5000 gold. tistemu zakladu za invalide, ki se po njem imenuje. — Iz vsih dežel se sliši, da ozimine kaj lepo stojé; vendar bo kruh na Dunaji za prvo polovico mesca sušca nekoliko manj vagal. — 25. febr. popoldan ob eni se je začel parížki zbor. Sklenil je naj prej, da do konca sušca naj bo mir na suhem, zapertije (blokade) na morji pa ne zadeva ta sklep. Na čelo pervega zapisnika so zapisali „tiho bodi!“ to je, nobeden poslancov ne smé ničesa razodeti, kar se v zboru godí. Res je tudi zbornica ločena in zaperta od vsih strani. Vendar ne bo dolgo terpelo, da se bo zvedilo: ali bo mir ali vojska, ker so nek poslanci naj važniši 5. predlog naj pred v pretres vzeli. Če ne bote terdnjavi Nikolajev in Kars spodkopale mirne sprave, vse drugo bo menda že šlo po prijazni poti. — Turški poslanec je prinesel dragocene darove cesarju in cesarici v Pariz za štruco. — Na Dunaji je reven rokodelec v svojem obupu zaklal troje svojih otrok, potem pa sebe. — Na Českem je neki kmet 2100 gold. bankovcev skrtil, da bi žena za-nje ne vedila; ko gré čez več časa po-nje, vidi vès prestrašen, da so mu jih miši skor vse pojedle; le za 270 fl. so mu jih še pustile.

Mlinar na smertni postelji.

(Pravlica slovenskega naroda).

(Konec.)

Na to se vloti ga otok.
Noge so kakor pinje,
Pasjo volno okoli nog
Svetuje Gabrov Tine,
In černo svečo Diredaj,
Spet kafro, kredo Šolomaj;
Al, kar se je znosilo,
Mu noge ni splahnilo.

Da najdena še ni bila
Arabska revalenta!
Gotova b'la b' ozdravila
Možá iz nje polenta.
Vsa drugačna je bila
Moč nekđaj lečnega soka;
Ljudem zdaj le u hrano,
Moč v sebi ima neznano.

In gladil takrat tudi ni
Nobeden še bolnika,
Ker magnetizma je moči
Skrivala noč velika.
Ak bi pogladil bil ga kdo
Čez pleča ali čez glavó,
Življenje bi gotovo
Oteto b'lo njegovo.

Nikjer pomoči upa ni,
Zdaj pošlje po zdravnika,
Tri ure deleč od vasi
Do terga Tabernika.
Zdravnik hití koj na pomoč,
Da s' lih je b'la viharna noč,
Ne dá si dvakrat reči,
Ukaže koj napreči.

Al kaj! Zdravnik mu odpové:
Zastonj je vse zdravilo.
Svetuje mu, naj se spové —
Za njega je odbilo;
Zastonj človeška je pomoč,
Dobrotni Bog le ima moč,
Mu kdaj še pomagati
In zdravje zopet dati.

Sperva se brani, vendar le
Se dá kmal omečiti,
In ženi razodé željé
Z duhovnom govoriti.
Pripravljen koj duhovnik bil,
Tolazil ga lepo, svaril;
Mu serce omečiti,
Tak jame govoriti:

„Kaj mlinar, Vam, očita vest?
Le njo je poslušati! —
Vsak si pač je grehov svest,
Nikar nič zamolčati!
Saj veste: bolje tú ko tam —
Ničesa Vas ni biti sram.
Serce mi vse odkrite,
Zvesto se obtožite!“

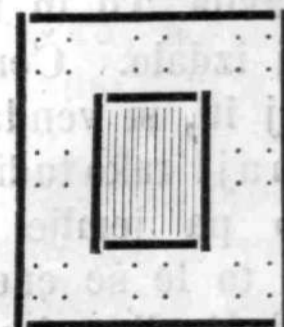
Ostrašen mlinar misli si:
Oh! to bo pač težava,
Vsega, joj! kar me teží,
Ne spomni več se glava.
Nakrat si zmislí neko pot,
Ob kratkem doversiti spov'd,
Si breme odložiti,
In vest potolažiti.

Skesan se je voljno udal,
Kar b'lo mu je rečeno,
Še več ko pol je revnim dal,
Da b'lo bi zadosteno.
Ino zapustil je ta svet,
Dal mlinarjem je lep izgled:
Čez mero ne jemati,
Po vesti se plačvati! —

V. K. v T.

Zastavica.

Neki gospod je imel podobico v zlatem okvirji, v katerem so bili zlo dragi demanti sostavljeni, in sicer tako, da se jih je navzdol in počez 12 štelo, kakor naslednja podobica kaže:

Ker se je pa okvir nekoliko umazal, je gospod dal zlatarju celo reč v popravo. Ta, nepošten, pa je 4 demante ukradel, ostale pa tako postavil, da se jih je navzdol in počez sopet 12 štelo.
Kako jih je postavil?

Današnjemu listu je priložena posebna jezikoslovna doklada.